

שלושים שנה בדיוק חלפו מאז. אחרי פרשת זיידמן, פרצה פרשת האח והאחות. מרן ראש הישיבה הגרמ"מ שך צוק"ל עמד כחוד חנית בפרץ, הזעיק את עולם התורה, וזעקת ליבו הניעה את אמות אמות הסיפים כנגד הרוצים להפוך דעת תורה והלכה לפלסטר * מרן הסטייפלר צוק"ל יצא במחאה נוקבת כנגד "המגלה פנים בתורה שלא כהלכה" והזעיק את הנאמנים לדבר ד' למערכה * עוד לפני שניתן "ההיתר", הבחין עמוד ההוראה מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א בסכנה הולכת וקרבה והתייצב כחומה בצורה על משמר ההלכה ופעל בכל כוחותיו כדי להסיר חרפה ומכשול נורא ולהלחם בכל נסיון לפגוע בהלכה - קודש הקודשים של האומה היהודית / פרק ב'

על משמר ההלכה

אח"ח 1234567

אוצר החכמה

אח"ח 1234567

אוצר החכמה

אח"ח 1234567

פרשת "הלן זיידמן" - פרשת "האח והאחות" - שלושים שנה. זה קרה החודש בדיוק לפני שלושים שנה. בח' טבת תשל"ג התכנסה מועצת גדולי התורה כדי לדון בשערוריות שהלכו והתפשטו באותם ימים כאש בשדה קוצים * לא בכדי השתתפו בישיבה מיוחדת זו מרן הגרש"ז אויערבך צוק"ל ויבדלחט"א מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א * כמי שעמד בראש המערכה על משמר ההלכה נגד כל ניסיון לפגוע בקודש הקודשים של האומה היהודית על ידי קעקוע את חיי האישות עליהם נשען כל בית ישראל, על ידי פתיחת שערים לפסולי חיתון ולאסורים לבוא בקהל ד' - כמו גם לגרים שלא נתגיירו כהלכה, עמד מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א בחוד חניתה של המערכה הקשה והממושכת על משמר ההלכה * פרק נוסף מזכרונותיו של הרב צבי וינמן שליט"א

תשל"ג), הרי סקירת אירועי אותם ימים מביאה אותנו מספר חודשים קודם לכן, לחודש מנחם-אב תשל"ב. כמו בפרשת "הלן זיידמן", מדגיש הרב וינמן, היה זה מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א שעוד שנים רבות קודם "ההיתר" הבחין בסכנה וראה מה עומד לעולל אותו גורן, במידה ויבחר למשרת הרה"ר לישראל, וכבר אז החליט שיש לפעול, ובכל הנחישות כדי להפריד את מזימותיו הנוראיות.

"בכל בוקר היינו (הגר"א גולדשמידט וצ"ל והרב וינמן - ב. ר.) מתייצבים בביתו של מרן הגרי"ש שליט"א, כדי לדון בכל פרטי המאבק. עמרנו אז נפעמים ונדהמים לנוכח ההבנה העמוקה של מרן שליט"א

הרב וינמן בשיחה עם מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א

שבט קדש

בניסין י. רבינוביץ

אוצר החכמה

בפרק הקודם סקרנו בהרחבה את פרשת "הלן זיידמן", פרשה שהסעירה את העולם היהודי בכלל ואת עולם הרבנות וההלכה בפרט, אך ללא ספק, הפרשה שגרמה לסערה בהא הידיעה ובעצם ל"רעידת אדמה" אשר זעזעה את אמות הסיפים, היתה פרשת "האח והאחות" - "פרשת הממזרים", פרשה שהגיעה לשיאה בחודש זה בדיוק לפני 30 שנה, באותה ישיבה מיוחדת של מועצת גדולי התורה אשר בה השתתפו באופן נדיר ומיוחד מרן הגרש"ז אויערבך צוק"ל ויבדלחט"א מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א. הרב וינמן מציין, כי בעוד הכל סבורים שהפרשה החלה אז (בכסלו

בפתח תקווה, בראשותו של האב"ד הגרש"ש קרליץ זצ"ל. ביה"ד דן בשנית בתיק בצורה מקיפה ויסודית והכריע בשנית נחרצות כי החלטת ביה"ד הקודמת שרירה וקיימת ואין להתיר לבוא בקהל את ילדי הזוג.

הרב וינמן מספר, כי מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א הכיר את הנושא לפני ולפנים, ועמד בקשר יומיומי הדוק ורצוף עם הגרש"ש קרליץ זצ"ל שדן בתיק בפתח-תקווה בשלכיו השונים. כן יצאו מתחת ידיו פסקי דין בענין בחודש תמוז תשכ"ח, בחשון תש"ל והפסק האחרון ניתן ב"ג שבט תש"ל אז קבע ביה"ד בראשותו, כי "לאחר שמיעת התיק והעיון בחומר שבתיק ולאור נימוקי ביה"ד האזורי, אין בידנו לשנות את פסק הדין נשוא הערעור".

מאחורי וגם מלפני הקלעים בחש כל העת בפרשה, הרה"ר הצבאי באותם ימים שלמה גורן, וזאת לנוכח העובדה, כי האח והאחות היו מקורבים לשר הביטחון באותם ימים, משה דיין, ובנוסף הפעילו מערכת לחצים ציבורים אדירים, כדי להביא להתירם לבוא בקהל, אולם היה ברור, שכל עוד גורן משרת בצבא, הוא לא יוכל לעשות דבר כדי לשנות את שלושת פסקי הדין שניתנו בענין, אך לקראת מערכת הבחירות לרה"ר, כבר ניתן היה לחוש במה שגורן מבקש לעולל, כשהוא אף רותם את הפרשה לצרכיו כך שהדבר יסייע לבחירתו.

בפרסומים שונים שגורן עמד מאחוריהם נאמר, כי במידה וגורן יבחר כרב ראשי, הוא יתיר את הממזרים. הוא אף נתן הבטחות חשאיות ופומביות בענין זה ונתן לכולם להבין, כי צריך לשים סוף ל"סבל ולדמעות של האח והאחות". וכך אכן קרה. עם בחירתו של גורן לרה"ר ונשיא בית הדין הגדול, התפטר מרן הגרי"ש שליט"א מחברותו בביה"ד. גורן האיץ בשר הדתות לקבל את ההתפטרות בהקדם, אך בהמשך נתקל גורן ביתר הדיינים שסירבו לשבת עמו יחד בדין. מאוחר יותר, מצא גורן "פטנט" ובו חייב כל מועמד לחתום על מסמך, לפיו הוא מתחייב לשבת בכל הרכב של דיינים...

"פסק הדין" של גורן, כי הוא מתיר את הממזרים לבוא בקהל ישראל, פורסם בעיתון "הצופה" ב"ח כסלו. גורן טען, כי ה"היתר" נחתם כמה כימים קודם לכן יחד עם עוד קומץ דיינים עלומי שם ומסתוריים (על פרטי ה"היתר" בהמשך). עוד באותו ערב נישאו בנישואי בזק האח והאחות. חשיפת ה"היתר" בכלי התקשורת בארץ וה"חגיגה" הגדולה של העיתונות שעמדו לימינו של גורן במאבק נגד דעת התורה וההלכה, אשר "מחמיר כשיטת בית שמאי", ולא מתחשב בדמעות העשוקים מרי הנפש הנדכאים והחלכאים... בראש מגיני החלשים עמד הרה"ר ובשחצנות חצופה דיבר סרה בכל גדולי ישראל וראשי אבות בתי הדין בארץ.

מיד לאחר פרסום דבר ה"היתר", קבעו כל גדולי ישראל בגילוי דעת פומבי כי כל "פסקיו" של גורן שווים כקליפת השום. בגילוי דעת עליו חתמו מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוק"ל ולהבחל"ח מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א נאמר: "מוזעזעים אנו עד עומק נפשנו מן המעשה הנורא, שקם אחד אשר בשם רב יכונה, ויעז במצח נחושה לשלוח יד בתורת משה להתיר מפסולי קהל בדרכי תעתועים, בהפקעת יהדותו של אדם העומד בחזקת גר והפיכתו לגוי, ובזה פרץ פרצה נוראה בחומת דת תורתנו הקדושה. על כן אנו מכריזים שכל הוראותיו של איש זה בטלין ומבוטלין ואסור לסמוך עליהם כלל וכלל".

מרן הגרי"ש קניבסקי זצוק"ל ומרן הגראמ"מ שך זצוק"ל ניצבו בחזית המערכה, הסעירו את עולם התורה ויצאו חוצץ נגד הפיכת דעת תורה והלכה לפלסטר. מרן בעל ה"קהילות יעקב" זצוק"ל יצא במכתב מחאה חריף ביותר נגד הרה"ר ולאחר שמבאר באריכות את הענין של "מגלה פנים בתורה שלא כהלכה" כתב: כי "גילוי פנים בתורה זהו הרמת יד על התורה ועל נותן התורה וכו', וכ"ש וק"ו המקדיח תבשילו ברבים ומחלל ש"ש בפרהסיא ממש כלפי כל העולם כולו להורות שוא ומדוחים

בשם התורה תורתו של הקב"ה, וה"ז כעומד ומצהיר שאין דבר ח"ו אם יסלפו דיני התורה הקדושה לכל אשר יחפוץ בשרירות לבו, איני יודע איזו מילים יתאימו לכנות נבילה כזאת. איני יודע איזה מילים יתאימו לכנות נבילה כזאת...".

הצד החסידות

בסיום המכתב כתב: "וברור שאדם כזה אין לו שייכות לרבנות כלל וכלל, כתביו כתבי קוסמין והוראותיו כהוראת הרע-בנים הרפורמים שר"י שכבר הוציא עצמו מכלל שלומי אמוני ישראל והציג עצמו בשורה אחת עם האח"ר שהיה בזמן החת"ס וכיו"ב וכמותם ישארו שמם לשמצה ולקלון לחרפות ולדראון עולם לדורי דורות. והנה כלל ישראל בכל דור ודור קמו עליו מהרסים ומחריבים שונים המתקוממים על תורה"ק והקב"ה מצילנו מידם. הם כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד, ואחז"ל כיו"ב, יאבד הוא ואלף כיו"ב ואות אחת מן התורה לא יתבטל ח"ו".

מיד למחרת ה"היתר" המחוצף, התייצב מרן ראש הישיבה הגראמ"מ שך זצוק"ל באופן מפתיע בכינוס המרכז הארצי של אגו"י, כשאליו מתלווה הגאון רבי שלמה ברמן שליט"א וביקש לשאת דברים כמעמד זה. מרן זצוק"ל בקש בדרך זו להעמיד את הפרשה למרכז המערכה הציבורית, כענין של עולם התורה כולו ולא רק בנושא פנימי של בתי הדין אשר ישבו על מדוכת הפרשה, שכן מרן זצוק"ל ראה זאת כמקרה חמור עד מאוד, הנוגע לכל אושיות הדת, ההלכה והתורה, ושל עולם הישיבות וראשיה. בדברים נוקבים זעק מרן זצוק"ל ואמר: "באתי לכאן לא להשמיע נאומים, כי אם להביע את זעקת לבי לנוכח המצב. לעתים יש לצאת בנאומים ובמאמרים, אך יש וצריך לזעוק, כאשר פורצת שריפה, הרי למטורף ייחשב הצועד לאטו בשוכה ונחת ויאמר אינני יודע לדבר. להוי ידוע כי בוערת אש, מתלקחת להבה, שורפים את התורה ותולשים ממנה גווילים גווילים, ויש לזעוק לנוכח שריפת התורה שכזו גוועלד".

"הרשב"א בתשובותיו כתב שכל זמן שהוא חי, יש מי שעומד על

מוסף שבת קודש - תשס"ג 15 - שמות יתד נאמן עמוד מס: 8 הודפס ע"י אוצר החכמה

משמרתכם כחלמיש צור. אל תפחדו מאימים ולחצים, ודעו כי גדולי התורה והיהדות החרדית בכל העולם עומדים איתן אחריכם, וד' יהא עמכם... המועצה מביעה צער וכאב עמוק על ההסתה המאורגנת המכוונת נגד גדולי תורה ותלמידיהם.

בערים הגדולות בארץ, התקיימו באותם ימים עצרות מחאה על ביזוי התורה. באולמי ווגשל שבבני ברק נערכה עצרת ענק שאת המשא המרכזי בה נשא מרן ראש הישיבה הגראמ"מ שך זצוק"ל שזעק בנהמת לבו את כאבו של עולם התורה ומחה על ביזויה של תורת ישראל. בעצרת ענקית אשר התקיימה בירושלים בהשתתפות מרן הגרש"ז אריערכך זצוק"ל, נשאו דברים הגאון הגדול רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א אב"ד זכרון מאיר, וכן ראב"ד העדה החרדית הגאון רבי יצחק יעקב וויס זצ"ל אשר הביא את הפסוק בעזרא (פ"ט) "כי נשאו מבנותיכם להם ולבניהם והתערבו זרע הקודש בעמי הארצות... וכשמעי את הדבר הזה, קרעתי את בגדי ומעילי, ואמרטה משער ראשי וזקני ראשבה משומם". בסיום הדברים קרע הקהל "קריעה" בבגדיו, ישב על הארץ לאות אבל, ואמר סליחות. כן נערכו עצרות נוספות בכל חלקי הארץ...

לצד גל המחאות בארץ, עברו המחאות גם לרחבי העולם כולו, ובארה"ב התקיימה הפגנה גדולה בהשתתפות אלפי איש. בצעד מיוחד נפגשה משלחת של גדולי התורה בארה"ב בראשותו של מרן הגר"מ פינשטיין זצוק"ל עם מי שכינה כאותם ימים בתפקיד נשיא המדינה, זלמן שזר, בעת שהותו בניו-יורק, ואמר לו בין השאר את הדברים הבאים: "הפסק על האח והאחות הוא פסק שלא כדין, ואי אפשר לשנות פסק בלי שיתוף פעולה עם בתי הדין הקודמים אשר דנו בנושא, ובלי להעביר אליהם את ראיותיו החדשות. לא יתכן שרוב יתמנה על ידי שוחד, ואין לך שוחד גדול מזה שנתן גורן מאשר ההבטחות להיות מיקל. זהו השוחד הגדול ביותר שרק יכול להיות. על שוחד ממון כבר שמענו. בתיספורת של הרבנות, אבל

אוצר החכמה

1234567 ת"ח
1234567 ת"ח

זו פעם ראשונה שאנו עומדים בפני עובדה של שוחד על ידי הבטחת קולות וזו הסכנה הגדולה ביותר לרבנות וליהדות.

○○○

בעוד המערכה בתוככי היהדות החרדית בארץ ובתפוצות היתה ברורה ונחושה, וכל גדולי ישראל יצאו בפסק הלכה שפסקיו של גורן אינם פסקים, ואף הביאה את מרן ראש הישיבה הגראמ"מ שך זצוק"ל לצאת בקריאה שהכתה גלים בינלאומיים והלכה מסוף העולם עד לסופו: "אם הם מותרים לבוא בקהל, הרי הוא (הרה"ר גורן)

בין החלטות
המועצה נכתב:
"מועצה"ת כואבת
עמוקות ורואה
בחומרה רבה את
הפרצה הנוראה
בחומת הדת
שנעשתה ע"י הפסק
הידוע בענייני פסולי
חיתון, שהומצא
בדרכים עקלקלות
בניגוד לכל סדרי
וכללי ההלכה,
ומכרזת כי פסק זה
בטל ומבוטל ואין
לסמוך כלל על כל
פסקיו והוראותיו
של בעל הפסק
הזה."

אסור לבוא בקהל"... הרי בציבור החילוני, ובעיקר ברעת הקהל התקשורתית, הפך גורן ל"חביב הקהל".

הרב וינמן מציין, כי במהלך כל הדיונים שהתקיימו בנושא, הביעו גדולי ישראל את דעתם כי יש צורך לצאת במסע הסברה לציבור הרחב כדי לקעקע את ה"היתר" של גורן - וזאת כי לא הכל מקרב ההמון הבינו את גודל הסכנה לנשמת העם - ההלכה היהודית. לצורך כך פעל

הרב וינמן להשיג את חוברת ה"היתר" של גורן, והדבר נעשה באמצעות הגשת עתירה לבג"צ.

"בראש ובראשונה העתירה נועדה להשיג את כל המסמכים ואת ה"פסק" של גורן, והדבר נעשה בהוראת גדולי ישראל. היה בכך צורך נוסף והוא: כדי לקעקע את ה"פסק" שלמעשה כולו התבסס על כך שבורקובסקי אינו יהודי בטענה שמדובר בגר שחזר לסורו, ומכאן שכל הנישואין שלו עם לנגר בטלים. ומאחר שהיה ברור ומוחלט שבורקובסקי הוא יהודי גמור, היה גם צורך חשוב לעזור לגר צדק זה במאבקו."

חשוב לציין, כי העתירה לבג"צ השיגה את שתי המטרות כאחד. בתחילה נאלץ גורן להגיש את כל המסמכים הקשורים לפרשה, כולל ה"פסק" שלו, ובמקביל גם הצהרה מגורן אשר הצהיר לבג"צ, כי ה"פסק" שלו קובע רק בשאלת מעמדו של האח והאחות בלבד, ואין הוא פוסק כלל בשאלת מעמדו של בורקובסקי.

כאן גם המקום לציין, כי גורן חוייב בתשלום 1.000 לירות ש"ח הוצאות משפט, ואת הקנס הזה גורן לא שכח שנים רבות. במאמר המוסגר נוסף, כי באחד העיתונים שסיקר את קורות המערכה הגדולה, נאמר, כי "גורן היה פורץ בצרחות כל פעם שהוא היה שומע את השם של וינמן". אם לא די בכך, כינו אנשיו של גורן את הרב וינמן כ"מוציא לפועל של החונטה האנטי-ציונית ברבנות". באותו סיקור גם נאמר, כי גדולי הרבנים הפקידו בידי של הרב וינמן את כל החומר הקשור לפרשה, כדי להוכיח קבל עם ועולם את מסכת תעתועיו של גורן.

כיצד יכולת לעמוד בלחצים האדירים שהופעלו באותה עת כשפעלת בפרשה? - שאלנו. "הייתי שליח ותו לא. הכל נעשה על פי הוראותיו של מרן שליט"א. זה היה מיני השליחות. זה היה גם מוקד הכוח לעמוד בכל התלאות..."

בכתבה הבאה: הפרסומים שהצליחו לקעקע את "פסקיו" של גורן.